

Lietuvos Respublikos
susisiekimo ministerijai

2026-03-27 Nr. 2026-D2(2.2-1)-1085

DĖL PASTABŲ ĮSTATYMO PROJEKTUI

AB „ORLEN Lietuva“ (toliau – Bendrovė) specialistai susipažino su parengtu Lietuvos Respublikos geležinkelio transporto eismo saugos įstatymo (toliau – GTESĮ) pakeitimo projektu (toliau – Įstatymo projektas), kuris šiuo metu dar yra tolesnio derinimo ir svarstymo stadijoje. Atsižvelgdami į tai, kad projektas dar nėra pasiekęs galutinės redakcijos, matome galimybę šiame proceso etape pateikti papildomas pastabas, kurios kyla iš praktinio GTSEĮ nuostatų taikymo aktualios veiklos kontekste.

Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektas nekeičia dabar galiojančio reguliavimo logikos ir toliau numato, jog visi be išimties pavojingąjoje geležinkelio zonoje dirbantys asmenys turi turėti pažymėjimą, praktikoje kyla reikšmingų sunkumų. Nors galiojančio GTSEĮ 13 straipsnyje yra nustatytos draudimo būti pavojingąjoje geležinkelio zonoje išimtys, jos neapima situacijų, kai **rangovų darbuotojai atlieka darbus, kurie nėra susiję su geležinkelių eismo valdymu ar riedmenų judėjimu**. Tokiems darbams — pavyzdžiui, žolės ir krūmų pjovimui, teritorijų tvarkymui, pastolių statymui, estakadų ar kitų konstrukcijų remontui, kabelių tiesimui ar remontui, įvairiems statybos bei rangos darbams — pažymėjimo reikalavimas tampa neproporcingas ir neracionalus. Šie darbai gali būti vykdomi visiškai saugiai, jei geležinkelių infrastruktūros valdytojas sustabdo traukinių eismą, įrengia atitvarus, apriboja darbo zoną, kontroliuoja darbų saugą ir kitaip užtikrina, kad darbo vieta būtų izoliuota nuo geležinkelio riedmenų eismo. Tokiais atvejais rangovų darbuotojai neatlieka eismo saugai svarbių užduočių ir neveikia jokių eismo saugos valdymo sistemos elementų, todėl jiems taikyti pažymėjimo reikalavimą nėra pagrįsta.

Atsižvelgiant į tai siūlome patikslinti GTSEĮ nuostatas ir nustatyti, kad darbuotojams (tiek užsakomųjų paslaugų tiekėjų, tiek infrastruktūros valdytojo), kurie pavojingąjoje geležinkelio zonoje atlieka darbus, nesusijusius su eismo saugai užtikrinti svarbiomis užduotimis, pažymėjimo turėti nereikia, jeigu darbai vykdomi infrastruktūros valdytojo nustatyta ir kontroliuojama tvarka, užtikrinant saugias darbo sąlygas ir sustabdžius traukinių eismą.

Siūlome pakeisti GTSEĮ 13 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„13 straipsnis. Draudžiamas elgesys geležinkeliuose

1. Fiziniam asmeniui draudžiama vaikščioti, važinėti geležinkelio keliais ir būti pavojingąjoje geležinkelio zonoje tam nenustatytoje vietoje. Šis draudimas netaikomas:

1) eismo saugai užtikrinti svarbias užduotis atliekantiems darbuotojams;

2) fiziniam asmeniui, turintiems galiojantį asmens, dirbančio pavojingąjoje geležinkelio zonoje, pažymėjimą;

3) fiziniams asmenims, turintiems galiojantį krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovo pažymėjimą;

4) traukinio mašinistams, turintiems galiojantį traukinio mašinisto pažymėjimą;

5) teisėsaugos pareigūnams, ugniagesiams gelbėtojams, greitosios medicinos pagalbos personalui, eismo saugos institucijos valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, vykdančioms teisėtai gautus pavedimus ar teisės aktuose nustatytas funkcijas, apie planuojamą buvimą pavoje zonoje iki atvykimo į pavoje zoną pranešus geležinkelio infrastruktūros valdytojai; šiame punkte nurodyti asmenys, būdami pavoje zonoje, turi užtikrinti saugų teisėtai gautų pavedimų ar teisės aktuose nustatytų funkcijų vykdymą;

6) karinėse pratybose dalyvaujantiems asmenims, turintiems geležinkelio infrastruktūros valdytojo leidimą, kitiems asmenims, esantiems geležinkelio infrastruktūroje nenuolatinio pobūdžio veiklai vykdyti, kai yra geležinkelio infrastruktūros valdytojo sutikimas; šiame punkte nurodyti asmenys karines pratybas, nenuolatinio pobūdžio veiklą geležinkelio infrastruktūroje organizuojančių asmenų turi būti supažindinti su pavojų geležinkelio infrastruktūroje keliančiais veiksniais ir apsisaugojimo nuo jų būdais iki savo atvykimo į pavoje zoną;

7) fiziniams asmenims, atliekantiems darbus pavoje zonoje, kai šie darbai nėra susiję su eismo saugai užtikrinti svarbiomis užduotimis, jeigu tam laikotarpiui geležinkelio infrastruktūros valdytojas yra sustabdęs traukinių eismą ir nustatęs saugias darbo sąlygas, užtikrinančias, kad darbai būtų vykdomi tik eismui neprieinamoje ir kontroliuojamoje zonoje.“

Siūlome papildyti GTESĮ 20 straipsnį 9 dalimi ir išdėstyti ją taip:

„9. Šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai netaikomi fiziniams asmenims, pavoje zonoje vykdančioms darbus, nesusijusius su eismo saugai užtikrinti svarbiomis užduotimis, kai geležinkelio infrastruktūros valdytojas yra sustabdęs traukinių eismą šių darbų atlikimo laikotarpiui. Tokiu atveju geležinkelio infrastruktūros valdytojas, įgyvendindamas savo eismo saugos valdymo sistemą, turi užtikrinti, kad darbai būtų vykdomi tik saugioje, nuo eismo izoliuotoje ir kontroliuojamoje darbo zonoje, o šiuos darbus atliekantys fiziniai asmenys būtų supažindinti su pavojus keliančiais veiksniais ir saugaus darbo reikalavimais.“

Esame pasirengę toliau aktyviai dalyvauti teisėkūros procese ir teikti pastabas bei paaiškinimus.

Pagarbiai

Vyresnioji teisininkė

Donata Narmontė

Tel. +370 620 73198, E-paštas: donata.narmonte@orlenlietuva.lt